

Listaki & naše lipice

Godište XXII. / Broj 23 / Listopad 2024.

Nikola Tesla Experience Center

Izložba jaslica

Processus Montanus

Haiku

Šafran projekt

TO SAM JA!

Zeleni san

Zvezdarnica

MOVE week 2024

Noć istraživača

Goransko sijelo

Dragi čitatelji!

Čast nam je i zadovoljstvo predstaviti vam novi broj školskog lista, *Listaki s naše lipice*. Njegov će vam raznolik i bogat sadržaj otkriti što smo sve radili u školi, ali i na brojnim terenskim nastava i izletima tijekom školske godine 2023./2024. Naši su učenici sa svojim učiteljima marljivo radili i stvarali i sve to podijelili s vama na stranicama koje slijede.

Kada bi u jednoj riječi trebali opisati našu školu, onda bi to bila riječ *raznolikost*. Raznolikost koja nas povezuje i obogaćuje, koja nam nije prepreka već motivacija da u njoj rastemo i postanemo još bolji i

Kazalo

Uvodna riječ.	2
Novosti.	3
Ekologija.	4
Kultura	6
STEM.	17
Učenje na terenu	22
Nagrađeni učenici.	26
Vrtić	31

uspješniji u svom radu. Da bi se obrazovali i odgojili mladi umovi potrebno je strpljenje i ljubav. Potreban je zajednički cilj, a naš je cilj da učenici iz škole izađu spremni promišljati i stvarati, spremni za sljedeći životni korak. Sve što radimo i stvaramo, što učimo u školi i izvan nje, činimo upravo s tim ciljem.

Vjerujem da ćete, dragi čitatelji, uživati u našem školskom listu kao što smo i mi uživali stvarati ga. Veselimo se svim budućim aktivnostima i projektima koje smo zamislili i koje planiramo ostvariti, a vas pozivamo da nas i dalje pratite i podržavate u našem radu.

ravnateljica Tajana Jauk Mance, dipl. teol.

Impresum

Godište XXII., broj 23, Brod Moravice, listopad 2024.

IZDAVAČ: Osnovna škola Brod Moravice

ZA IZDAVAČA: ravnateljica Tajana Jauk Mance, dipl. teol.

GLAVNA UREDNICA: Jasna Šepac, prof.

UREDNIŠTVO: os.brod.moravice@gmail.com

UČENIK UREDNIK: Antonio Petrinić, 6. r.

UČENICI: Paula Rački, Lucija Injić, Lorena Kovačić, 8. r.

UČITELJI: Jasna Šepac, Sanja Despot Abramović, Veronika Crnić Zagorščak, Erna Šnajdar, Dijana Arbanas, Erik Šneler, Rea Raušel, Hrvoje Kezele, Damjan Poljančić, Martina Tušek, Ines Petelin, Maria Vučković, Martina Majetić i Tania Mulc

LEKTURA I KOREKTURA: Jasna Šepac, prof.

GRAFIČKA OBRADA I TISAK: Grafika Helvetica d.o.o., Rijeka

NAKLADA: 40 primjeraka

abc

Novi školski kombi

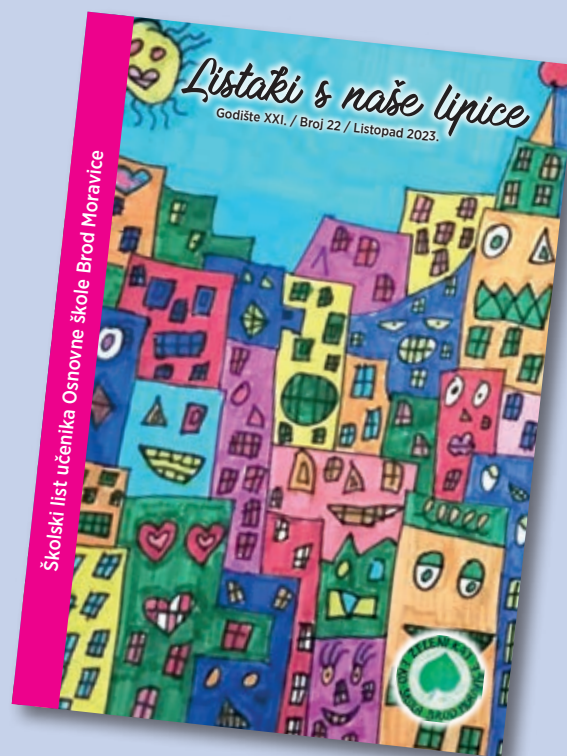
Školski kombi jako je važan svim goranskim školama pa tako i našoj jer su naši učenici većinski putnici koje domar svakodnevno dovozi i odvozi na nastavu, ali i na sve terenske nastave, natjecanja, svečanosti, javna sportska i kulturna predstavljanja škole. Naš stari školski kombi zamijenjen je novim, još većim. Osnivač škole, Primorsko-goranska županija, osigurala je sredstva, a svečanoj primopredaji nazočili su: osim svih učenika, učitelja i djelatnika škole i ravnateljice Tajane Jauk Mance, zamjenik župana PGŽ-a Petar Mamula i pročelnica Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje mr. sc. Edita Stilin, kao i načelnik Općine Brod Moravice Mario Šutej. Djeca su bila oduševljena, osobito slatkim darovima osnivača, ali i probnom vožnjom po Brod Moravicama. Želimo svima dugu i sretnu vožnju novim školskim kombijem!

Novi broj školskog lista "Listaki s naše lipice"

20. listopada 2023. g., u holu škole, učiteljica hrvatskoga jezika Jasna Šepac, glavna urednica, predstavila je 22. broj školskog lista učenika OŠ Brod Moravice: *Listaki s naše lipice*.

Zahvaljujući financijskoj podršci izdavača, ravnateljici Tajani Jauk Mance i Primorsko-goranskoj županiji te svim učiteljima i učenicima koji sudjeluju u nastanku lista, a osobito članovima novinarske grupe škole, izdali smo školski list koji pregledno, sadržajno, bogato, s puno fotografija prikazuje život naše škole tijekom školske 2022./2023. g. Zahvaljujemo se tiskari Grafika Helvetica (Tomislavu) na suradnji i razumijevanju pri izradi ovog lista na koji smo ponosni. List će u digitalnom obliku svima biti dostupan na službenim stranicama škole, a tko voli listati može ga posuditi u školskoj knjižnici.

Dan kruha i Svjetski dan jabuka

U OŠ Brod Moravice upriličeno je obilježavanje Svjetskog dana jabuka (20. 10.) kao završni dio Tjedna zdravog doručka.

Učenici predmetne nastave izložili su prezentaciju o nutritivnim i drugim svojstvima jabuke (kraljice voća). U prostoru školske blagovaonice, u organizaciji učitelja Hrvoja Kezele, a uz pomoć tete kuharice, učenici su gulili i ribali jabuke te slagali savijače od jabuka. Također su pripremili voće, a kuharica Božica skuhala fini kompot od jabuka. Obilježavajući Dan kruha i zahvalnosti za plodove zemlje, učenici mlađih razreda sa svojim učiteljicama i vjeroučiteljem, maštovito su ukrašavali keksiće jestivim bojama, a naučili su i duhovnu pjesmu koju su izveli prilikom blagoslova kruha, čime su uveličali događaj.

Veliki kruh, koji je bio pripremljen za blagoslov, ispekla je naša spremačica Gordana, a sve je blagoslovio župnik Tomislav. Na kraju smo svi kušali pripremljene slastice i kompot.

Svjetski dan šuma i voda

Učenici starijih razreda OŠ Brod Moravice prigodno su obilježili Svjetski dan šuma i Svjetski dan voda. Svojim su izlaganjem ukazali na važnost vode i činjenicu da su šume dom za 80 % svjetske kopnene bioraznolikosti.

Voda za mir, tema je ovogodišnjeg Svjetskog dana voda. Ujedinjeni narodi pozivaju na jedinstvo oko dostupnosti vode kao sredstva mira i stabilnosti u svijetu. Naši su učenici, vođeni učiteljem biologije H. Kezele, istraživački pristupili analizi vode i određivanju prisustva otopljenih tvari u vodi (nitrata, nitrita i fosfata). Zaključak učenika je da se za konzamaciju mora koristiti isključivo vodovodna voda čiju analizu svakodnevno provodi HZJZ PGŽ-a. Nakon zanimljivih podataka o životu šume, ukazali su na važnost obzirnog ponašanja prema vodama i šumama u cilju njihova očuvanja za život generacija koje dolaze.

Dan planeta Zemlje

Dan planeta Zemlje obilježavamo radi podizanja svijesti o važnosti očuvanja okoliša i prirodnih resursa. Ovogodišnja međunarodna tema glasi: *Planet protiv plastike*. Poseban problem svjetskih razmjera čini tzv. mikroplastika, krajnji oblik dugotrajnog raspada plastike. U takvom mikroobliku ulazi u organizme biljaka, životinja i čovjeka te loše utječe na zdravlje, stoga se plastika sve češće zamjenjuje drugim materijalima, naučili su naši učenici na terenskoj nastavi pri obilasku divljih deponija.

Posjet OPG-u Zeleni san

Zahvaljujemo gospodinu Dariju što nas je ugostio i otvorio nam vrata svoga imanja.

Prema planu i programu sata razrednika, u pratnji učitelja Damjana Poljančića, 3. listopada 2023. g., učenici predmetne nastave posjetili su OPG *Zeleni san* u Liču kojim upravlja mladi agronom Dario Colnar koji ih je dočekaio i proveo po svom imanju. Učenici su promatrali ptice, kokoši, ljame i magarce. Svojim dolaskom privukli su pozornost jarića koji su vidno uživali u društvu učenika zbog hrane koju su im donijeli.

Humanitarna akcija u skloništu za nezbrinute životinje Lič

Učenici 8. r. organizirali su humanitarnu akciju prikupljanja hrane i potrepština za pse, a prikupljeno su potom odnijeli (u pratnji ravnateljice T. J. Mance, pedagoginje T. Mulc i vjeroučitelja D. Poljančića) u sklonište za nezbrinute životinje Lič. Šetnjom pasa uljepšali su dan i sebi i malim čupavcima. Djelatnica skloništa upoznala nas je s radom, brojem napuštenih pasa te trenutnom situacijom u skloništu.

Prvi koraci u prometu

Biti siguran i oprezan u prometu zaista je važno. Znaju to sada i naši učenici od 1. do 3. r. koji su u srijedu, 12. lipnja 2024. g., uključeni u preventivni program Doma mladih Rijeka i PP Delnice *Prvi koraci u prometu*. Uz zanimljiv razgovor i predavanje, najzabavnije je ipak bilo vježbanje prometnih pravila uz semafor i prometnog policajca.

Pomahajmo v svet (Say hello to the world) v Velenje, Sloveniju

Učenici produženog boravka i svi ostali učenici mlađih razreda uključili su se u međunarodni projekt *Say hello to the world*. Zemlja partner bila je Slovenija, 3. r. OŠ Velenje. Putem Zoom aplikacije predstavljali su jedni drugima svoj razred, školu, obitelj, mjesto i državu. Vrlo zainteresirano su pratili priče na slovenskom jeziku i upoznavali državu uz pedagoginju T. Mulc i svoje učiteljice.

MOVE week 2024.

Učenici razredne nastave s učiteljicama Veronikom Crnić Zagorščak i Ernom Šnajdar sudjelovali su u aktivnostima Zavoda za javno zdravstvo PGŽ-a, pod nazivom *MOVE week 2024*.

Sudjelovalo je 13 osnovnih škola i 10 dječjih vrtića, ukupno 1942 djece.

Proveli su, snimili i poslali video pod nazivom *Što i kako su se igrali naše none i nonići?* u kojem su igrali školice, graničara, preskakali vijaču i lastiku. Nastavni zavod za javno zdravstvo pripremio je video kolaž u kojem su i učenici naše škole.

Veselimo se budućim aktivnostima i igrama!

19. Dan šljiva u Brod Moravicama

16. rujna 2023. g. održan je 19. Dan šljiva. 17 izlagača lokalnih, domaćih proizvoda zasladiło je sve goste i uzvanike.

Svake godine sve je više posjetitelja na Danima šljiva, osobito kada je vrijeme ugodno i toplo, kao ove godine. U kulturno-umjetničkom programu su sudjelovale i naše učenice: Lucija Injić i Paula Rački (mentorica Šepac) te Doris Crnković i Tia Šutej (mentorica Arbanas), u pratnji ravnateljice Tajane J. Mance te su svojim autorskim literarnim radovima o ljudima i životu u Gorskom kotaru promovirale našu školu i zavičajni govor.

Bogatstvo različitosti

Međunarodni likovno-literarno-novinski natječaj *Bogatstvo različitosti* školski je projekt OŠ Matija Gubec, Tavankut iz Vojvodine kojim se potiče djecu osnovnoškolskoga uzrasta na promišljanje o vrijednostima kulturne raznolikosti i važnosti uvažavanja drugačijega, ističući one najplemenitije porive i ljudske vrijednosti. Natječaj je pokrenut 2013. g. kako bi se promovirala multikulturalnost u Vojvodini i Podunavlju.

Tema ovogodišnjeg natječaja je: *U tuđim cipelama*. Sudjelovali su učenici 3. i 4. r. pod mentorstvom učiteljice Dijane Arbanas te za sudjelovanje dobili zahvalnice.

Dan ružičaste vrpce

Simbol ovoga dana je ružičasta vrpca koju su nosili svi učitelji, a učenici su dobili ružičaste balone.

U međunarodnom mjesecu borbe protiv raka dojke obilježavamo Dan ružičaste vrpce kojim podižemo svijest o nužnosti liječničkih pregleda i prevencije raka dojke. Tim povodom, u gradovima diljem Hrvatske, organizirane su brojne humanitarne i edukativne aktivnosti za građane. U školi provodimo raznolike zdravstveno-preventivne programe pa smo odlučili uključiti se u akciju udruge SVE za NJU pod sloganom: *Mama, budi zdrava* te ukazati učenicima (koji će putem informativnih letaka s tematikom upoznati svoje majke/roditelje) koliko je važno voditi brigu o svom zdravlju i koliko su bitni sistematski i drugi preventivni pregledi u svakoj životnoj dobi. Simbol ovoga dana je ružičasta vrpca koju su nosili svi učitelji, a učenici su dobili ružičaste balone.

TO SAM JA!

Osnovna škola Brod Moravice ugostila je projekt TO SAM JA! koji se održava pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija RH, u organizaciji Kreativne mreže iz Zagreba. Autorica projekta je Ana Đokić, književnica, a koordinatorice projekta su Ana Ćurković, knjižničarka (Korčula, Pelješac) i Natalija Mitrić, književnica (Gorski kotar). Projekt je primarno osmišljen za djecu s teškoćama, ali u radionicama su sudjelovali svi učenici od 1., do 4. r. koji se uče toleranciji, uvažavanju i prihvaćanju različitosti. Aktivnosti izvode umjetnici koji imaju iskustva u radu s djecom s poteškoćama (Ana Đokić, književnica, Nikolina Manojlović Vračar, multimedijalna umjetnica i art terapeut, Svetlana Patafta, dramski pedagog i Mamadou Abdoulaye Seydi, glazbenik).

Šafran projekt

Učenici 7. i 8. r. uključeni su u međunarodni projekt *The Crocus Project* (Šafran projekt) koji se u Republici Hrvatskoj provodi u suradnji s JUSP Jasenovac, a uključuje cjelogodišnje aktivnosti s tematikom holokausta. Učenici su, uz vodstvo učiteljica Martine Majetić i Jasne Šepac, posadili šafrane, upoznali njegovu simboliku te poslušali kratka predavanja učiteljica o stradavanjima djece u ratovima. Projekt Šafran na zanimljiv i dinamičan način upoznaje mlade ljude s temom holokausta i podiže svijest o opasnostima diskriminacije, predrasuda i nesnošljivosti. Učenike se potiče na promišljanje o važnosti tolerancije i prihvaćanja, ali i uvažavanja različitosti.

Nastup u Sloveniji

Uz Međunarodni Dan žena, u susjednoj Sloveniji, *Zavod za kulturo in turizem Kostel* organizirao je svečani nastup lokalnih udruga i škola. Ove godine smo i mi pozvani. Učenici naše škole nastupili su predstavom o mačku Marku koji dolazi upravo iz Slovenije te zbog ljubavi ostaje u Brod Moravicama. Ta je predstava osvojila 2. mjesto u kategoriji mlađih razreda na natječaju *Zveze slovenskih društev na Hrvaškem 2023. g.* Uoči Međunarodnog Dana žena, u velikoj Sali na Petrini, naša je lutkarsko-scenska predstava vrlo dobro primljena, a publika ju je nagradila dugim pljeskom. Učenici i njihovi voditelji: Damir Zagorščak, Erna Šnajdar, Veronika Crnić Zagorščak i Dijana Arbanas s roditeljima i domarom Emilom bili su vrlo zadovoljni ovim gostovanjem.

Svjetski dan štednje

Svjetski dan štednje, koji se obilježava 31. listopada, učenici su obilježili na satovima Informatike, Matematike i Tehničke kulture.

Cilj obilježavanja bilo je promicanje i jačanje svijesti o važnosti štednje. Učenici 5. r. su promišljali o tome što je to štednja te su u Microsoft Formsu izradili anketu o štednji. Učenici 6. i 7. r. izrađivali su kasice od recikliranog materijala. Učenici 8. r. istražili su što je to financijska pismenost, prikupljali cijene proizvoda koje su potrebne za njihov najdraži kolač i uspoređivali cijene istih proizvoda u različitim trgovinama. Odredili su najskuplju i najjeftiniju verziju kolača.

U suradnji s poslovnicom Erste Banke u Delnicama, posjetila nas je njihova predstavница Nevena Vrbanac Malnar koja je održala zanimljivu radionicu o dobrim financijskim navikama i štednji. Učenici su naučili razlikovati potrebe i želje te kako je to povezano s izradom dobrog financijskog plana. Naučili su što je to novac i odakle dolazi.

Narodi nam se...

U organizaciji Etnoudruge Turanj, a uz potporu PGŽ-a, već tradicionalno je, povodom blagdana Svetog Nikole, koji je ujedno i Dan župe Brod Moravice, postavljena izložba jaslica goranskih crkava osnovnih škola, vrtića, udruga i privatnih osoba.

Ove je godine program otvorenja izložbe pod naslovom *O Betleme grade slavni* pripovijedao o liku i ulozi svetog Josipa kroz povijest. Učenici OŠ Brod Moravice izrađivali su anđeliće za humanitarnu akciju *Jak kao Jakov*. Kupnjom ručno izrađenih anđelića pripomogli smo oboljeloj djeci i njihovim socijalno ugroženim roditeljima.

Svi su na kraju zapjevali staru hrvatsku božićnu pjesmu *Narodi nam se* i tako započeli predbožićno adventsko svečano razdoblje.

Kolarnica - govor baštine

Međunarodni dan kulturne baštine obilježavamo 23. rujna iskazujući svoju pripadnost europskom kulturnom krugu koji štiti i podržava očuvanje svjetske baštine.

Naša kulturna baština neodvojiv je dio našeg nacionalnog i zavičajnog identiteta pa mladim naraštajima treba prenijeti ljubav i brigu za očuvanje iste. Naša je zemlja bogata tradicijskom kulturom i baštinom, a Brod Moravice s ponosom ističu *Kolarnicu* s postavom tradicijskih zanata opisanih na zavičajnom govoru. Naši učenici 5. i 6. r., u pratnji učiteljica: Šepac, Tušek i knjižničarkom Despot Abramović, posjetili su Kolarnicu, poslušali o pokućarcima, razgledali negdašnju opremu *brice, tišljara, šnajdara, šušlara i kolara* te zaključili kako je nekada život bio težak, ali su ljudi bili usmjereni jedni na druge, a stvari su dulje trajale (odjeća, obuća, namještaj, alati) i nije sve bilo lako i brzo zamjenjivo kao danas.

Europski dan jezika i Međunarodni dan znakovnih jezika

Be healthy and happy!

Budi zdrav i veseo!

Ov zdravo i veselo!

Povodom Europskog dana jezika, koji se obilježava 26. rujna, učenici razredne nastave upoznali su slikovnicu *Be healthy and happy! Budi zdrav i veseo! Ov zdravo i veselo!* Slikovnica je nastala 2016. g. te su ju osmislila, nacrtala i izradila djeca naše škole sa svojim učiteljicama: Dijanom Arbanas, Majom Jakovac i Ernem Šnajdar. Govori o važnosti higijene tijela, prostora i okoliša kao preduvjeta za zdravlje svakog pojedinca. U slikovnici su riječi i pojmovi napisani na tri jezika: hrvatskom, engleskom i romskom jer tim jezicima govorimo u našoj školi. Učenici su sa zanimanjem pratili sadržaj slikovnice i sudjelovali u govorenju različitih jezika, kao i učenju novih i nepoznatih riječi te otkrivanju njihova značenja.

Učenici 6. i 8. r. su istražili što je to znakovni jezik i okušali se u komunikaciji znakovnim jezikom tako što su naučili svoje ime na znakovnom jeziku.

Učenici 5. r. su na nastavi njemačkog jezika izradili plakat na temu naziva životinja na različitim europskim jezicima te su shvatili važnost učenja stranih jezika.

Bogatstvo jezika i međusobno uvažavanje pomažu nam u svakodnevnoj komunikaciji jer vrijediš onoliko koliko jezika poznaješ!

31. goransko dijalektalno sijelo Govor mog zavičaja

„Mi smo prišli iz Moravic. Ni nas dosti i to kaj bumo danas tukaj divanili to bo to, zakaj nas već ni ne bu. Za par let ne bo emav do pejt na Goransko sijelo. Zato nas danas dobro poslušajte koko su nas navičile učiteljce Dijana i Jasna jer mi gremo drugo leto proć i već nas ne bošte vidli.“

Nakon trideset godina održavanja dijalektalnih sijela Matice hrvatske, ogranka Delnice, u Mjesecu knjige, u školama Gorskog kotara, čast 31. obilježavanja pripala je Čabru, čiji je govor priznat i zaštićen kao nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske. Upravo je važnost očuvanja identiteta naglasila predsjednica delničkog ogranka MH Nives Marjanović pozdravljajući prisutne. Nakon pjevačkog zbora čabarske osnovne škole, slijedio je nastup goranskih osnovaca i srednjoškolaca, među kojima i naših učenika: Andrije Štajduhara, Doris Crnković, Tije Šutej, Paule Rački i Lucije Injić, pod mentorstvom Dijane Arbanas i Jasne Šepac.

Videkova košuljica u Brod Moravicama

Savez slovenskih društava u Hrvatskoj (Zveza slovenskih društev na Hrvaškem) provodi projekt popularizacije slovenske književnosti u Hrvatskoj, uz potporu Ureda Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu i Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

U ovogodišnjem projektu sudjelovalo je 16 odgojno-obrazovnih ustanova iz cijele Hrvatske, 47 skupina te ukupno oko 600 djece. Čitala se slikovnica Frana Levstika „Videkova košuljica“. Vrtićka i školska djeca su nakon čitanja slikovnice na slovenskom i hrvatskom jeziku trebala izraditi svoj doživljaj slikovnice. Pobjednici u kategoriji mlađih razreda, učenici OŠ Brod Moravice i njihove voditeljice Veronika Crnić Zagorščak, Erna Šnajdar i Dijana Arbanas te snimatelj učitelj Damir Zagorščak, sretni su što su svojom scenskom igrom na hrvatskom i slovenskom jeziku prikazali priču o Videku, ali su u nju „ubacili“ i naše autohtone pokućarce osvojivši tako prvo mjesto i nagradu - lutkarsku predstavu „Videkova košuljica“ Slovenskog kulturnog društva „Lipa“ iz Dubrovnika, koje je gostovalo u našoj školi.

Dijalektalni kviz Goranskog Cukraca

Ove školske godine Goranski Cukrac organizirao je dijalektalni kviz goranskih škola. Putem Zoom aplikacije desetak se škola Gorskog kotara uključilo u razmjenu dijalektalnog blaga. Igra se sastojala od prepoznavanja značenja riječi koje se upotrebljavaju u mjestima Gorskog kotara: Skradu, Delnicama, Lovkvama, Brod Moravicama, Moravicama, Vrbovskom, Mrkoplju, Gomirju, Brodu na Kupi, a potom su učenici odgovaranjem na zadatke višestrukog izbora prepoznavali određene tvrdnje i frazeme. Natjecali su se putem Kahoot kviza.

Iz naše škole natjecale su se čak dvije grupe. Iako su stalno bili pri vrhu u tijesnoj borbi za 1. mjesto na kraju je ekipa Brod Moravice 1 završila na 4. mjestu. Usprkos svemu, Lukas, Doris, Tia, Ines, Lucija, Antonio, Lorena, Andrija, Ivano i Sara, s učiteljicama Sanjom Despot Abramović i Dijanom Arbanas dobro su se zabavili.

Brodmoravičani

Na vrhe brda je selo i
ka pada sneg je belo.
Va njen živijo lidji,
Brodmoravičani.

One so jako vredne,
nigdar niso poredne.
Smeron nekaj delajo
i rado dobro pojejo.

Fanj hiš so one napravile.
Blaga so dost prek mele,
vavik so veselo tancale i popevale
dok so košenice za blago kosili.

Si so dobre, al kaj češ...
Malo nas je te ostalo,
se je po sveti otplahutalo
i sa so te hiše prazne,
dugo več...

Paula Rački, 8. r.
mentorica: Jasna Šepac, prof.

Virtualni književni susret

O ljubavi prema riječima i jeziku, ove učiteljice hrvatskog jezika iz Brele, doznali smo dok nam je čitala odlomke iz svojih slikovnica i to na čakavskom dijalektu.

Književnike možemo upoznavati na različite načine. Jedan od njih je i preko današnjih medija, npr. Zoom aplikacije. Tako su učenici 4. r., sa svojom učiteljicom Dijanom Arbanas, prisustvovali susretu s književnicom Andrijanom Grgičević. U sklopu Goranskog cukraca organiziran je susret s autoricom drugog govornog područja – čakavskog. Na vrlo zanimljiv način ispričala nam je o svom djetinjstvu te kako zapravo ljubav sve pokreće pa i njezino pisanje. O ljubavi prema riječima i jeziku, ove učiteljice hrvatskog jezika iz Brele, doznali smo dok nam je čitala odlomke iz svojih slikovnica i to na čakavskom dijalektu.

Međunarodni dan dječje knjige

Cilj nam je poticanje čitanja, primjena stečenih znanja, povezivanje zadataka različitog tipa s pročitanim te buđenje znatiželje naših učenika.

Uoči Međunarodnog dana dječje knjige, koji se svake godine obilježava 2. travnja na rođendan *Hansa Christiana Andersena*, u sklopu projekta *Naša mala knjižnica*, učenici 4. r. su s knjižničarkom Sanjom, u suradnji s njihovom učiteljicom Dijanom, čitali slikovnicu *Slamka, Šlapica i ćelavi Pero*, poznatih finskih spisateljica za djecu i mlade, *Sinikke i Tiine Nopola*.

Uslijedio je natjecateljski dio u kojem je svaki učenik morao točno riješiti zadani zadatak kako bi došao do sljedećeg traga tj. mjesta gdje je sakriven sljedeći zadatak. Ukupno je bilo pet zadataka, različite vrste, povezanih uz nastavu Hrvatskog jezika, Matematike, Prirode i društva, potom zadatak kroz koji su učenici pokazali vještine svojih prstića kao i knjižničarska znanja. Tragovi su bili sakriveni po cijeloj školi, od ladica u holu do panoa u razredu.

Učenicima je bilo vrlo zanimljivo, svi su se trudili otkriti sljedeći trag, iako im zadatci nisu bili lagani. Naša Tia Šutej prva je došla do zaslužene slatke nagrade.

Cilj nam je poticanje čitanja, primjena stečenih znanja, povezivanje zadataka različitog tipa s pročitanim te buđenje znatiželje naših učenika.

Tjedan dobre dječje knjige

U Tjednu dobre dječje knjige, izvornoj manifestaciji Gradske knjižnice Rijeka, posvećenoj kulturi čitanja, u organizaciji Županijskog bibliobusa, naši su učenici 4. i 5. r., 15. travnja 2024. g. u pratnji učiteljice Dijane Arbanas i knjižničarke Sanje Despot Abramović, prisustvovali književnom susretu s poznatom dječjom književnicom *Sanjom Pilić*. Susret je održan u Grdskoj knjižnici *Janet Majnarich Delnice*.

Sanja Pilić, vrlo srdačno i opušteno, obratila se svim učenicima, učiteljicama i knjižničarkama goranskih škola, predstavila svoje bogato književno stvaralaštvo, zbirke priča te serijal slikovnica o djevojčici Maši koji je posvećen njenoj unuci, dotakla se svoje majke, također poznate književnice Sunčane Škrinjarčić, pričala o svojim putovanjima, kućnim ljubimcima, obitelji, dnevnim navikama te spremno odgovarala na sva, zaista brojna pitanja malih čitatelja.

Naši su učenici zadovoljni ovim susretom te zahvaljujemo voditelju Županijskog bibliobusa, knjižničaru Anti na organizaciji i pozivu.

Uz 150. obljetnicu rođenja Ivane Brlić Mažuranić

150 godina od rođenja Ivane Brlić Mažuranić obilježili smo brojnim aktivnostima u školskoj knjižnici, a učenicima je dobro poznata i Ivanina kuća bajke u Ogulinu jer su redoviti gosti na Ogulinskom festivalu bajki.

Uz 150. obljetnicu rođenja najpoznatije hrvatske dječje književnice *Ivane Brlić Mažuranić* te uz poznate naslove njenih bajki iz zbirke *Priče iz davnine*, u 6. r. održan je blok sat hrvatskog jezika u suradnji sa školskom knjižničarkom. Cilj je bio upoznati učenike s Ivaninim bogatim životom i radom, a kako bi to što efikasnije postigli učenici su dobili 12 istraživačkih zadataka (tragova) koje je knjižničarka skrila u knjigama po policama knjižnice, rješenja povezali s logom kojemu su priložili pripremljenu ilustraciju osoba, gradova, zgrada, djela... vezanih uz Ivanin život. Knjižničarka Sanja Despot Abramović im je kao izvor informacija ponudila Ivaninu biografiju u tiskanom obliku, ali i QR kodove s odgovorima.

Učenici 4. r. također su sa svojom učiteljicom posjetili knjižnicu u kojoj su naučili što je to biografija. Kroz unaprijed pripremljen plakat knjižničarka im je kronološki prezentirala Ivanin život; djetinjstvo, mladost, udaju, majčinstvo, pisano stvaralaštvo i Ivanin kraj. Učenici su vodili bilješke kojima su upotpunili pripremljen plakat biografije.

Ovakvo učenje bilo je poticajno, učenici su sve samostalno istražili, bili su vrlo zadovoljni dodatnim sadržajima kojima su proširili svoje opće znanje, Ivanin život bio im je vrlo zanimljiv, a njezina ih je smrt negativno iznenadila. Zanimljive ilustracije još su im više približile život i stvaralaštvo ove iznimne umjetnice.

Nacionalni kviz za poticanje čitanja

Cilj kviza je dodatno potaknuti učenike na čitanje i istraživanje koristeći različite oblike online informacija.

Lucija Injić, Ivano Injić i Sara Tepšić, 8. r., 24. listopada 2023. g., u školskoj su knjižnici, u Mjesecu hrvatske knjige rješavali Nacionalni kviz za poticanje čitanja pod nazivom *Pronađeni u prijevodu*. Koristeći se online izvorima otkrili su mnogobrojne zanimljivosti o tri knjige: *Alexsander von Humboldt*; *V. Mehnert*, *C. Lieb*, *Nahoče iz Wammerswalda*; *S. Boonen i Tajni vrt*; *F. H. Burnett*, koje su kroz mjesec dana i pročitali. Cilj kviza je dodatno potaknuti učenike starijih razreda na čitanje i istraživanje koristeći različite oblike online informacija.

Noć knjige

Uz *Noć knjige* HČSK organizirala je čitanje s radionicom više knjižničarke Snježane Berak iz Bjelovara u OŠ Brod Moravice. Nakon poticajnog predavanja o važnosti čitanja tako potrebnog za život, knjižničarka je stavila crveni šešir i priče su počele teći. Učenici su saznali štošta o mudroj kraljevni i lisici, o spretnim i dosjetljivim životinjama te o krtici u problemima.

Nakon posjeta osnovnoj školi, učiteljice Dijana Arbanas i Sanja Despot Abramović, provele su gošću kroz naše muzejske zbirke do Čitaonice, gdje nas je dočekala knjižničarka Vesna. S veseljem je gđa Snježana razgledala Čitaonicu, upisala svoje dojmove i obećala povratak.

Promocija slikovnice Pokućarac Pavao

Pokućarci su bili putujući trgovci i mnogo muškaraca iz ovog kraja se prije sto godina bavilo ovim poslom kako bi prehranili obitelj.

U brodmoravičkoj osnovnoj školi oduvijek se njegovala tradicija i kulturna baština. Učenici naše škole znaju da iz Brod Moravica dolazi mnogo književnika koji su stvarali na hrvatskom standardu ili na domaćem govoru.

Jedna od njih je i Slavica Grgurić Pajnić, koja je napisala svoju treću slikovnicu, tiskanu u organizaciji Etnoudruge Turanj iz Brod Moravica, koja opisuje zanimanje kojeg više nema – pokućarca. Pokućarci su bili putujući trgovci i mnogo muškaraca iz ovog kraja se prije sto godina bavilo ovim poslom kako bi prehranili obitelji. Pokućarac Pavao bio je Slavičin djed te je ona o njemu napisala priču. Slikovnica je pisana i na standardu i na domaćem govoru pa su je učenici od 1. do 4. r. rado popratili svojom scenskom igrom u kojoj su glumili pokućarca (uvježbale učiteljice Erna Šnajdar, Veronika Crnić Zagorščak i Dijana Arbanas). Promociju je vodila učiteljica Dijana Arbanas, a recenziju slikovnice dala je knjižničarka Sanja Despot Abramović. Naslovnice knjige izradile su učenice 4. r. Doris Crnković i Tia Šutej (mentor D. Arbanas).

Učenici su u svojoj scenskoj igri prikazali i stare tradicijske plesove svoga zavičaja: rašpu, seljančicu i špic polku. Na taj način pokazuju ljubav prema zavičaju te rado sudjeluju u stvaranju novih knjiga i slikovnica.

Svjetski dan životinja obilježen u društvu vrtičaraca

Svjetski se dan životinja obilježava svake godine 4. listopada. Taj dan posvećen je svim ugroženim životinjskim vrstama, ali i svim ostalim životinjama od kućnih ljubimaca do seoskih životinja kojima je potrebna briga, ljubav, toplina i zaklon.

Naši vrtičarci o životinjama znaju puno, osobito o seoskim; ovčicama, konjima, kokicama - koje još uvijek imaju prilike vidjeti na livadama u Brod Moravicama tijekom svakodnevne šetnje. Vođena time, knjižničarka Sanja pripremila im je niz aktivnosti. Igra memori sa sličicama seoskih životinja poslužila je za razgovor o izgledu, staništu, prehrambenim navikama životinja. Naši su vrtičarci oponašali zvukove glasanja životinja, a znali su i nazive mladunčadi. Svi su opisali svoje kućne ljubimce, mace, psiće i kornjače, a kod djevojčice Leone smo zaista uvidjeli iskrenu ljubav i privrženost prema njenim macama: Miciki i Bumbi. Uslijedila je, naravno, priča, *Mačić pustolov* kroz koju su upoznali poslove na farmi, strojeve, ali i ljubav prema mačiću Zvončiću. Nastavili su s uvježbavanjem svoje desne ručice tako što su crtama spajali životinje s njihovim sjenama te crtali što jedu svinje, ovce, mace, kokice, patke, kravice, psići...

Na kraju druženja, s odgajateljicom Željkom, otpjevali su pjesmu o kokicama. Bilo je veselo, poučno, interesantno!

Vrtičarci u školskoj knjižnici

Mjesec hrvatske knjige, 15. 11. 2023. g., zatvorili smo posjetom vrtičaraca školskoj knjižnici. U gotovo punom sastavu s tetom Željkom, u društvu knjižarke Sanje ponovili su što je knjižnica, gdje knjige stoje, kako ih posuditi i kada vratiti, kako izgledaju slikovnice te su ih prepoznavali i razvrstavali od ostalih pripremljenih knjiga. „Mudre sove” na vratima knjižnice šapnule su im što sve mogu raditi u knjižnici. Knjižničarki su za čitanje preporučili svoju najdražu slikovnicu te ispričali tko i kada njima čita kod kuće.

Naravno, uslijedila je priča *Oprostite... jeste li vještica?*; E. Horn, P. Pawlak te radionica izrade mačka Herberta na crnom papiru, kredama u boji.

Slikovnicu su posudili kako bi im teta Željka mogla ponovno čitati jer im se baš sviđjela.

Vrtičarcima nedostaje zima

Budući je veljača u Gorskom kotaru protekla bez snijega, polaznici dječjeg vrtića su kroz niz aktivnosti, s knjižničarkom Sanjom i odgojiteljicom Željkom, pokušali „dozvati” zimu, za početak bacanjem kockice na kojoj svaki broj označava točno određenu boju pa su obojavši snjegovičev šal ponovili brojeve i boje.

Uslijedila je kratka, ali vrlo poučna priča *Sanjkanje* iz zbirke *Božićne Snjegopriče* kroz koju su naši vrtičarci uočili vremenske prilike zimi, zimske aktivnosti na snijegu, zimsku obuću i odjeću, životinjice te drveće zimi, ali i pratili priču o nadasve sebičnoj djevojčici koja svoje nove sanjke nije htjela dati nikome sve do trenutka kada je zatrebala tuđu pomoć. Puno su razgovarali o osjećaju tuge i sreće te lijepili emotikone na lica junaka iz priče.

Našim vrtičarcima nedostaje snijeg te im je jako žao što ga ove godine nije bilo više, a svi su se složili kako nitko od njih nije sebičan te sve svoje stvari rado dijele (tako su nam berem rekli). Na kraju je uslijedilo natjecanje u što preciznijem povlačenju crta jer su jedino tako sanjkama mogli stići do cilja. Neki su malo skretali s puta, ali svi su na kraju uspješno stigli na cilj.

Dan sigurnijeg interneta 2024.

Učenici 4. r.; Doris, Tia i Adrian sudjelovali su u radionici *Gejmaj sigurno*, koju je održala učiteljica Ines Petelin 2. veljače 2024. g., u sklopu obilježavanja Dana sigurnijeg interneta 2024.

Budi internet genijalac

Novom školskom godinom Osnovna škola Brod Moravice odlučila se uključiti u projekt *Budi internet genijalac*. Entuzijastični učenici 4. r., s učiteljicom informatike Ines Petelin, sudjelovali su u radionici *Dijeli pažljivo - Nisam to mislio/la!*

Ostali su iznenađeni činjenicom na koliko se puno načina može tumačiti pojedine znakove i poruke, a to im je pomoglo i da osvijeste važnost vizualnih znakova kojima se ljudi služe u komunikaciji. Na kraju, shvatili su da se objavljivanjem sadržaja na internetu stvaraju medijski sadržaji. Osim navedene radionice, u sklopu obilježavanja Dana sigurnijeg interneta 7. veljače 2024. g., učenici 3. i 4. r. družili su se s *Internautima* igrajući igru Interland te na taj način provjerali koliko su naučili o sigurnosti na internetu. Učenici su radionicom bili oduševljeni te u planu imamo još nekoliko BIG radionica i to na njihov zahtjev!

Učenici 8. r. su timski i odgovorno sudjelovali u radionici *Tko si ti zapravo?*, koju je vodila pedagoginja Tania Mulc. Obzirom su naveli da su se u nekim situacijama već našli, temu razgovora proširili smo realnim životnim situacijama. U 5. r. obilježili smo i Dan sigurnijeg interneta uz pomoć BIG radionice *Cool je biti dobar*. Učenici su tako razgovarali o različitim situacijama u kojima se mogu naći. U istom razredu provedena je još jedna radionica tijekom koje smo govorili o sigurnosti na internetu te se upoznali s novim terminima poput Hoax i Phising te su učenici zaigrali i memori s mrežnim terminima. Obzirom u školi provodimo izvannastavnu aktivnost Građanskog odgoja, pod vodstvom pedagoginje Tanie Mulc, o sigurnosti na internetu odlučili smo obavijestiti sve naše sugrađane. Tako su učenici u mjestu izvjesili plakate BIG projekta sa savjetima o sigurnosti na internetu.

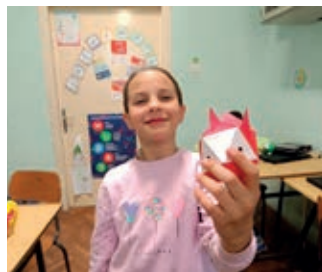

Dani medijske pismenosti 2024.

7. Dani medijske pismenosti u Hrvatskoj održani su ove godine od 22. do 28. travnja 2024. g. pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija te Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U obilježavanju je sudjelovala i naša škola, radionicama o stvaranju umjetničkih djela pomoću umjetne inteligencije. Održane su dvije vrlo slične radionice, ali s različitim ciljevima i ishodima. Voditeljica je bila Ines Petelin, magistra edukacije informatike i engleskog jezika. Učenici 3. i 4. r. tako su na radionicama AI umjetnost održanim na satovima informatike uvježbali svoje umijeće snalaženja u virtualnom svijetu i korištenje ključnih riječi za stvaranje digitalnih slika. Učenici 6. i 8. r., radionicama AI Art održanim na satovima engleskog jezika pristupili su s ciljem vježbanja pisanja, točnije opisivanja, na engleskom jeziku.

Ciljevi svih radionica su uspješno postignuti, a nagrade za najbolje opise bile su prekrasne slike i fotografije kojima je AI generator pretvorio zamišljene slike iz učeničkih glava u prava mala umjetnička djela. Bila je to prava čarolija čijim rezultatima su svi učenici bili oduševljeni, a ovdje se nalazi samo nekoliko primjera.

BIG ambasadorice

Naša škola bogatija je za dvije BIG ambasadorice, Taniu Mulc i Ines Petelin.

Uponedjeljak, 1. srpnja 2024. g., održano je svečano proglašenje novih ambasadora velikog projekta o sigurnom i odgovornom korištenju interneta *Budi internet genijalac*, koji provodi udruga Suradnici u učenju uz potporu organizacije Google.org.

Novih pedeset troje ambasadorica i ambasadora steklo je ove školske godine svoj status u projektu *Budi internet genijalac* 2023. – 2026., a naša škola bogatija je za dvije BIG ambasadorice, Taniu Mulc i Ines Petelin.

Budi internet genijalac - 2. dio

Tijekom svibnja nastavljen je rad na projektu *Budi internet genijalac*. Učenici 1. i 2. r., na radionici *Cool je biti dobar*, naučili su kako riječi mogu promijeniti sliku koju promatramo i kako uvijek moramo biti pažljivi prema drugima kako ih ne bi povrijedili svojim riječima.

Učenici 3. r. pomogli su Dabrici Darki u njenim pustolovinama u igri *Dabrica Darka zna se pristojno ponašati*. Kroz igru su postali pravi stručnjaci za sigurno i pristojno ponašanje na internetu, što dokazuju i diplome koje su im dodijeljene na kraju igre.

Učiteljica Ines Petelin je na roditeljskom sastanku, održanom 7. svibnja 2024. g., s roditeljima učenika 8. r. održala radionicu o sigurnosti na internetu. Roditelji su rado sudjelovali u svim aktivnostima na svih 5 centara, a radionica je prošla u dobrom ozračju s puno zabave i smijeha. Upoznali su se s društvenim mrežama i njihovim pravilima pristupanja, osvijestili važnost ostavljanja dobrih digitalnih tragova za buduću život, razgibali se, isplanirali obiteljski dan bez digitalnih uređaja te naučili što sve možemo saznati promatranjem aktivnosti objavljenih na nekom profilu. Pedagoginja Tania Mulc je roditelje upoznala kako kreirati sigurnu lozinku i e-mail te su zajedno testirali postojeće uz pomoć stranice *have I been pwned?* Radionica je provedena i s učiteljima Osnovne škole Brod Moravice s kojima se razgovaralo o društvenim mrežama i digitalnim tragovima te su zajedno s Dabricom Darkom vježbali uz kotač s vježbama i razgibali se za ugodniji nastavak radnoga dana.

STEM radionice u SŠ Delnice

Učenici 8. r. odazvali su se pozivu Srednje škole Delnice te su 23. svibnja 2024. g., u pratnji razrednice, sudjelovali na vrlo zabavnim i poučnim STEM radionicama koje su pripremile Bogić Mirna, dipl. ing biologije, Jerbić Ivona, prof. matematike i informatike i Šercer Arijana, prof. matematike i fizike.

Zajedno s osmašima iz OŠ Rudolfa Strohala, Lokve i OŠ Mrkopalj izvodili su pokuse, rješavali listiće i družili se. Najuspješnija grupa učenika u završnom kvizu osvojila je i prigodne nagrade. U vrlo ugodnom ozračju naučili su puno o znanosti, upoznali učenike i nastavnike SŠ Delnice te sklopili nova prijateljstva.

Matineja Noć istraživača

Europska noć istraživača u Republici Hrvatskoj dio je inicijative koja se održava posljednjih desetak godina u gradovima diljem Europe.

Učenici 8. r. posjetili su, 29. rujna 2023. g., u pratnji učiteljice Martine Majetić, Noć istraživača koja je održana u Exportdruvu Rijeka.

Europska noć istraživača u Republici Hrvatskoj dio je inicijative koja se održava posljednjih desetak godina u gradovima diljem Europe, zadnjeg petka u mjesecu rujnu. Cilj Noći istraživača jest na jednostavan i razigrani način približiti znanost djeci i mladima te omogućiti svima da na jednu večer postanu znanstvenici i istraživači, što je izraženo i projektnim sloganom: *Ja istražujem!*

Znanstvenici Sveučilišta u Rijeci učenicima su na znanstvenim postajama predstavili kemiju boja i svjetlosti. Učenici su upoznati s pojmom fluorescencija i kako se koristi u medicini. Saznali su kako izgleda čudesni svijet vode i na koji način propusnost tla može utjecati na čistoću i kvalitetu vode. Učenici su poslušali i simulaciju suđenja o njima bliskoj temi – *cyberbullying*. Simulacijom sudnice problematizirano je vršnjačko nasilje na društvenim mrežama. Učenike se sudnicom željelo potaknuti na razmišljanje o granici neslane šale i zlostavljanja. Učenici su upoznati s kreativnim igrama i mogućnostima koje nam 3D printer nudi u svakodnevici, a predstavljen im je i algoritam Fakulteta za matematiku kroz VR naočale.

Nikola Tesla Experience Center Karlovac

Učenici 8. r., u pratnji učitelja Erika Šnelera, otputovali su u Karlovac te u novoootvorenom interaktivnom muzeju *Nikola Tesla Experience Center* pogledali kraće filmove o životu i djelu Nikole Tesle s naglaskom na njegovo djetinjstvo i privatni život pa sudjelovali u kvizu i igri memori. Zaista su mnogo čuli i naučili o njegovom životu i izumima. Najviše su ih oduševili lebdeći tableti.

Astronomski centar - Rijeka

U Tjednu svemira, u organizaciji učiteljice Martine Tušek, učenici 6. i 8. r., u pratnji učiteljica Ines Petelin i Jasne Šepac, prvi su put posjetili Astronomski centar u Rijeci. Nakon zanimljive edukacije o noćnoj orijentaciji uočavanjem i prepoznavanjem zvijezde Sjevernjače, pogledali su film o povratku na Mjesec. Saznali su sve o prvom slijetanju čovjeka na Mjesec, ali i o svim narednim uspješnim i neuspješnim pokušajima te planovima za odlazak i ostanak čovjeka na Mjesecu. Film je prikazan u planetariju kupolastog oblika pa je osjećaj prisutnosti u svemiru stvaran. Popeli su se naši učenici i u kupolu zvjezdarnice te vidjeli astronomski teleskop kojim se promatraju nebeska tijela. Edukaciju i razgledavanje vode stručnjaci koji učenicima vješto i interaktivno približavaju astronomiju i tajne svemira.

EU CODE WEEK - Europski tjedan programiranja

Učenici predmetne nastave s učiteljicom informatike, Martinom Majetić, uključili su se u obilježavanje Europskog tjedna programiranja. Zašto? Pročitajte u nastavku.

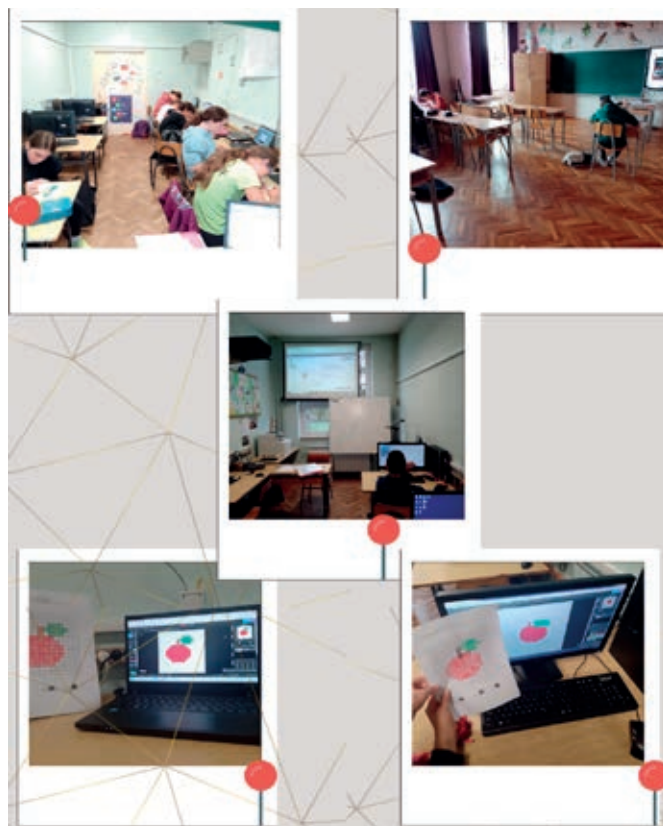
Riječ je o društvenoj inicijativi koja slavi kreativnost, rješavanje problema i suradnju kroz programiranje i tehnološke aktivnosti. Cilj ove inicijative je učiniti programiranje vidljivim, pokazati mladima, ali i odraslima, kako programiranjem realizirati ideje. Budući je jedan od ciljeva *Tjedna programiranja* isti približiti mladima, učenici su ponovili stečeno znanje u vizualnom programskom jeziku *Scratch*.

Učenici 6. r. razvijali su svoje matematičko razmišljanje, trebali su pogoditi zamišljeni broj i odgovarati na pitanja koja potiču matematičko rasuđivanje. Potom je uslijedilo kreiranje igre *Pogodi broj* u *Scratchu*.

Učenici 5., 7. i 8. r. tijekom *Tjedna programiranja* postali su istraživači. Prvo su trebali obojati predložak prema smjernicama, a potom 'dekodirati' crtež. Isti crtež potom su crtali u *PixilArtu* (besplatnom programu za stvaranje pikselne umjetnosti). Tijekom tjedna su se zabavili i razvijali svoju inovativnost i maštovitost, što je i cilj ove inicijative.

Zabavna večer matematike

Uz smijeh i zabavu, 7. 12. 2023. g., održana je *Večer matematike* za učenike razredne nastave i njihove roditelje. Sudionici su prošli kroz matematičke stanice i sudjelovali u matematičkim aktivnostima. Bilo je tu zbrajanja i oduzimanja, množenja i dijeljenja, računanja sa zagradama, objašnjavanja matematičkih pojmova, slaganja slika od geometrijskih likova, kartanja i kuglanja. Učenici su nakon svake provedene aktivnosti dobili naljepnicu u svojim *matematičkim putovnicama*, od svojih mentorica Erne Šnajdar i Veronike Crnić Zagorščak. Svaki je učenik dobio diplomu za sudjelovanje. Ova vesela i zabavna matematička večer završila je zajedničkom fotografijom svih sudionika.

Hrvatski olimpijski dan

10. rujna svake godine obilježavamo Hrvatski olimpijski dan promičući olimpijska načela izvrsnosti, razumijevanje, mir i solidarnost među ljudima.

U ponedjeljak, 11. rujna 2023. g., u OŠ Brod Moravice obilježen je Hrvatski olimpijski dan. Nakon okupljanja u holu škole, uvodnog izlaganja te pozdravne riječi ravnateljice, učenici i učitelji zaputili su se na pješачku turu prema Moravičkim Selima. Planinarski je pohod nastavljen na Špičasti vrh (702 m.n.v.) u društvu članova PD-a Vršak koji su učenike iznenadili prigodnim darom. Smisao ovakve zajedničke aktivnosti je potaknuti učenike na kretanje i boravak u prirodi, kao osnovu tjelesnog i mentalnog zdravlja.

Putevima bl. Alojzija Stepinca

Pod nazivom Putevima bl. Alojzija Stepinca, 20. veljače 2024. g., učenici 8 r. sudjelovali su na terenskoj nastavi Vjeronauka, a pod vodstvom učitelja Povijesti Erika Šnelera i vjeroučitelja Damjana Poljančića.

Učenici su o kardinalu Stepincu učili posjetivši njegovu rodnu župu u Krašiću te Spomen-dom gdje je blaženik provodio posljednje godine života, a potom se uputili u Zagreb. Zbog restauracije katedrala na Kaptolu nije otvorena za bogoslužja i obilaske pa ju nisu mogli razgledati. Na Markovom trgu, o njegovoj važnosti, govorio je učitelj Šneler. Cilj ove terenske nastave bio je učenike poučiti o snazi vjere tijekom životnih nedaća koja ne nestaje već ostaje zabilježena duboko u povijesti na svjedočanstvo budućim naraštajima.

U zdravom tijelu, zdrav duh

Tradicionalno prvenstvo goranskih osnovaca u atletici održano je 24. 5. 2024. g. u Mrkoplju.

U svibnju se tradicionalno održava pojedinačno i ekipno prvenstvo osnovnih škola Gorskoga kotara u atletici. Učenici razredne nastave naše škole, uputili su se u Mrkopalj na istoimeno natjecanje gdje su se okupili učenici 9 goranskih škola. Naši učenici nastupili su u disciplinama: sprint 60 m, trčanje 300 m, bacanje medicine, skok u dalj, poligon i štafeta. Iako smo mala škola, vratili smo se s jednom, ali vrijednom medaljom. U skoku u dalj, Adrian Injić, učenik 4. r., osvojio je drugo mjesto. Čestitamo učiteljicama Erni i Veroniki!

Riječka katedrala sv. Vida

Učenici 6. i 8. r. naše škole, 8. ožujka 2024. g. bili su na terenskoj nastavi u srcu naše Riječke nadbiskupije.

U pratnji vjeroučitelja Poljančića i učiteljice Tušek naši su učenici posjetili Riječku katedralu svetoga Vida ispred koje ih je dočekaio vikar za pastoral Riječke nadbiskupije - vlč. Mario Gerić koji je učenicima govorio o važnosti katedrale za nadbiskupiju, a učenici su potom razgledali dragocjene predmete izrazite umjetničke, povijesne, kulturne i sakralne vrijednosti. Uslijedio je posjet nadbiskupu Mati Uziniću, u zgradi Ordinarijata Riječke nadbiskupije, koji ih je upoznao sa značenjem nadbiskupije, njenim granicama te poticao učenike da mu sami postavljaju pitanja. Nadbiskup je svima podijelio medaljice s likom Gospe Trsatske te kratko upoznao učenike s poviješću tog svetišta. Podsjetio ih je da i u Gorskom kotaru imaju marijanska svetišta; Sveta Gora kraj Gerova i svetište Gospe Žalosne u Mrkoplju. Ostvareno zajedništvo osnovnih i srednjih škola Gorskoga kotara nastaviti će se i kroz buduće projekte i terenske nastave.

Posjet nadbiskupa Mate Uzinića

Riječki nadbiskup, mons. Mate Uzinić, tijekom kanonske vizitacije župi Brod Moravice, posjetio je učenike i učitelje naše škole koja je toga dana odisala posebnim uzbuđenjem. Riječ pozdrava i dobrodošlice nadbiskupu je, u ime učenika i djelatnika škole, uputila ravnateljica Tajana Jauk Mance, učenici su izveli svoju nagrađenu lutkarsku predstavu, glazbeno ih je podržao školski zbor i vrtičarci. Potom se zahvalio na srdačnom dočeku, a posebnu zahvalnost u vidu odgoja učenika, uputio je učiteljima te im izrazio svoju podršku u daljnjem radu. Svima je podijelio medaljice s likom Majke Božje Svetogorske te, u pratnji župnika Tomislava, pošao u daljnji obilazak župe.

Maturalac

Goranski osmaši, njih ukupno 64, sa sedam učitelja u pratnji, posjetili su suncem okupane dalmatinske gradove.

Učenici 8. r. s razrednicom Ines Petelin bili su od 3. do 6. lipnja 2024. g. na višednevnoj ekskurziji u Srednjoj Dalmaciji. Učenici su se jako dobro proveli u odličnom društvu učenika i učitelja drugih goranskih škola, njih ukupno 64, sa sedam učitelja u pratnji, posjetili su dalmatinske gradove: Split, Šibenik i Zadar, divili se ljepotama Klisa, NP Krka i otoka Murtera te se veselo družili. Dani su bili dugi, osunčani i vrući, s pokojim pljuskom, a noći neprospavane i kratke, ali vesele i pune smijeha. U samo tri dana sklopljena su nebrojena prijateljstva i rođene mnoge simpatije.

Posjet Vukovaru

Učenici 8. r. s razrednicom Ines, u dobrom društvu učenika i učitelja još dviju škola: OŠ "Dr. Branimira Markovića" iz Ravne Gore i OŠ "San Nicolo" iz Rijeke, posjetili su 12. i 13. siječnja 2024. g. grad Vukovar u okviru projekta Memorijalnog centra Domovinskog rata Vukovar - *Posjet osmih razreda Vukovaru*. Svi su tijekom putovanja puno naučili o jednom od najvažnijih trenutaka u našoj povijesti te hrabroj bitci grada heroja Vukovara i njegovih stanovnika i branitelja za slobodu cijele Hrvatske.

Osim toga, tijekom ovog prekrasnog putovanja, svi su se odlično proveli i sklopili mnoga nova prijateljstva te učvrstili stara.

Gizmo u Brod Moravicama

Pri završetku prvoga polugodišta učenici naše škole bili su počašćeni dolaskom dobro im poznatog Gizma - simpatičnog robota iz crtanog serijala Superknjiga. Superknjiga je, za učenike koji pohađaju nastavu vjeronauka, metafora za Bibliju čiji se sadržaj redovito obrađuje na nastavi. U crtiću, Gizmo sa svojim prijateljima nailazi na razne životne situacije, a pomoću biblijske priče uvijek dobije važnu pouku za život.

No, prije dolaska Gizma, učenike su igrom, plesom i pjesmom animirali Gizmovi suputnici (članovi grupe ETNO-nova).

Christmas Card Exchange Project

Učenicima 4. i 8. r. Božić je ove godine bio veseliji i čarobniji nego inače. S učiteljicom Ines sudjelovali su u projektu razmjene božićnih čestitki i pisama, Christmas Card Exchange Project, sa školom Hadiach Olena Pchilka lyceum iz grada Hadiacha u Ukrajini i njihovom učiteljicom Tetianom Myronenko.

Uživali smo izrađujući čestitke i pišući pisma o sebi i našoj školi te smišljajući poklončiće koje možemo ugurati u kutiju.

Pošiljke su malo kasnile, ali to nije umanjilo veselje naših i ukrajinskih učenika, kao i njihovih učiteljica, kad su ih dobili i pročitali!

Noć muzeja 2024.

Hrvatsko muzejsko društvo je u petak, 26. 1. 2024. g., organiziralo već 19. put manifestaciju *Noć muzeja*, u suradnji s brojnim hrvatskim muzejima i drugim baštinskim, znanstvenim i obrazovnim institucijama.

Brojne izložbene postavbe ove godine razgledalo je više od 140 000 posjetitelja. Učenici razredne nastave sa svojim učiteljicama tom su prilikom posjetili Memorijalnu učionicu Vilko Golubić u Brod Moravicama. Kroz zanimljive priče koje im je ispričala učiteljica Dijana Arbanas mogli su zamisliti kako je nekada bilo biti đak. Neki su sjeli u stare klupe i zaključili da je danas u školi puno drugačije i lakše.

Posjet Prirodoslovnom muzeju u Brodu na Kupi

U sklopu nastave Prirode i društva, a prema kurikulumu za osnovnu školu, učenici 3. i 4. r. s učiteljicom Dijanom Arbanas posjetili su Prirodoslovni muzej u Brodu na Kupi. Proučavajući biljke i životinje zavičaja upoznali su se s raznolikošću svog gorskog kraja, prepoznali i imenovali životinje zavičaja, ali i slušali o povijesti Kaštela u Brodu na Kupi. Blizina ovog muzeja i uslužnost voditeljice Klare Bukovac odlična su prilika za učenje izvan učionice. Na taj način uvijek se više upamti te povezuje s gradivom u udžbeniku.

Posjet Reviji lutkarskih kazališta u Rijeci

Učenici razredne nastave, sa svojim razrednicama posjetili su 28. reviju lutkarskih kazališta u Rijeci. Od brojnih predstava koje su igrale izabrali su predstavu *Tajni vrt* koja je prikazana 9. studenoga 2023. g. u Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku. Učenici su bili oduševljeni predstavom koja je, osim obiteljske priče o pravim vrijednostima, bila veliko iznenađenje. Naime, priča je prikazana kroz kazalište sjena što je za naše učenike bila nova, a prema dojmovima, vrlo dobro prihvaćena kazališna forma. Svoje oduševljenje pokazali su dugim pljeskom. Nadamo se da ćemo i sljedeće godine doći na reviju lutkarskih kazališta.

Nastava Prirode u prirodi

Učenici 3. i 4. r. OŠ Brod Moravice s učiteljicom D. Arbanas danas su posjetili jedno goransko gospodarstvo. Promatrali su biljke i životinje na sunčanom prvom danu proljeća. Istražili su različite biljke koje rastu na našem području te se upoznali s načinima cijepljenja voćaka.

U selu Vukelići, općina Vrbovsko, gospodin Đorđe Dokmanović učenicima je pokazao način uzgoja voćaka. U svom voćnjaku, u kojem uzgaja i s ljubavlju se trudi održati stare sorte voćaka našeg kraja, pokazao im je kako se uzgajaju mladice voćaka, način gnojidbe prirodnim kompostom, oprašivanja solitarnim pčelama te načine cijepljenja voćaka. Svoje dosadašnje znanje nadopunili su kako bi ga mogli prenijeti u svoje vrtove i voćnjake.

S radošću su se družili i sa psima čuvarima te malim jančićem, a na kraju se počastili jabukama iz njihovog voćnjaka i pravim domaćim prirodnim jabučnim sokom ispod dvjesto godina stare kruške koju su zagrlili.

Haiku

Adrian i Dominik su s učiteljicom Dijanom rado prisustvovali svečanoj podjeli nagrada, razgledali likovne radove i slušali haiku pjesme.

Učenici naše škole pisali su i slikali na temu ptica i Risnjaka te svojim likovnim i haiku radovima sudjelovali na natječaju udruge Goranski koraci iz Delnice, koja je izdala i Zbornik u kojem su radovi učenika: Doris Crnković, Dominika Možnika, Tije Šutej (mentorica Dijana Arbanas), Paule Rački, Andrije Štajduhara, Emme Burić i Valentine Deronja (mentorica Jasna Šepac). Objavljene su i ilustracije Nevije Deronja, Antonele Jurković, Tije Šutej, Dominika Možnika, a Adrian Injić je dobitnik 2. nagrade.

skliske stepenice
zovu sunčevu svjetlost
koja suši dan

kamena lica
po njima vješto kliže
pjenušavi slap

Antonio Petrinić, 6.r.

pucketa lišće
pod nogama bježi put
vjetar me ljulja

Mauricijo Hudorović, 6.r.

jaglaci žuti
sviraju niz padine
veselu pjesmu

Lukas Liker, 5.r.
mentorica: Jasna Šepac

Antonio Petrinić - pobjednik prvog natjecanja u čitanju naglas u Gradskoj knjižnici Janet Majnarich Delnice

Svi učenici bili su dobro pripremljeni te su uz malu dozu treme i uzbuđenja uspješno predstavili svoju najdražu knjigu.

U organizaciji Gradske knjižnice Janet Majnarich Delnice, uz pomoć knjižničarke Srednje škole Delnice, Koraljke Renier Valinčić, 16. studenog 2023. g., kao završna aktivnost Mjeseca hrvatske knjige, održano je Natjecanje u čitanju naglas. Sudjelovali su učenici, sa svojim mentorima, iz pet goranskih škola; Lokava, Delnica, Ravne Gore, Skrada i Brod Moravica. Učenici su se natjecali u dvije kategorije: prva (5. i 6. r.) i druga (7. i 8. r.). Imali su slobodu odabira knjige, a nakon obrazloženja odabira pročitali su kratak ulomak. Svi učenici bili su dobro pripremljeni te su uz malu dozu treme i uzbuđenja uspješno predstavili svoju najdražu knjigu. Uslijedilo je kratko druženje uz okrepju, podjela zahvalnica i proglašenje najboljeg iz prve i druge kategorije. Iz naše su škole sudjelovali učenici Arven Brajdić, 5. r., Antonio Petrinić, 6. r., Lucija Injić i Ivano Injić, 8. r. u pratnji učiteljice Jasne Šepac. Antonio Petrinić proglašen je najboljim u prvoj kategoriji (5. i 6. r.), a na poklon je dobio knji-

gu. Ovaj susret poticaj je svima za shvaćanje važnosti čitanja, što je bilo istaknuto tijekom cijelog natjecanja, ali i druženja.

Zahvaljujemo domaćinima, knjižničarkama Ivani i Olgici te ravnateljici Gradske knjižnice Indiri Rački Joskić. Čestitke Antoniju i mentorici Jasni!

Goranski Cukrac

Na raspisanom natječaju Goranskog Cukraca - Moj jezik, sudjelovale su učenice 4. r. Komisija u sastavu: Davor Grgurić, goranski dijalektalni književnik, Marinko Krmpotić, profesor hrvatskog jezika i Natalija Mitrić, goranska dijalektalna pjesnikinja i predstavnik organizatora, izabrala je pobjednike. U kategoriji 3. i 4. r., 2. mjesto je osvojila Tia Šutej, (mentorica Dijana Arbanas).

U drugom natječaju Cukraca - Dijalektalne riječi, *Mahani pajdaši Brod Moravica* (učenici 8. r., mentorice: Sanja Despot Abramović i Jasna Šepac) osvojili su 1. mjesto, a u kategoriji Dijalektalni frazemi, isti učenici su zauzeli 2. mjesto. To nam vraća nadu u očuvanje zavičajnog govora.

Alfa Christmas challenge pobjednici

U prosinačkom božićnom ugođaju, suradnjom vjeroučitelja Damjana i učitelja likovne kulture Bojana, nastale su naše školske jaslice. Kako bi uljepšali trenutak otvorenja jaslica, učenici 4., 5., 6. i 8. r. su s vjeroučiteljem Damjanom, učiteljicom njemačkog jezika Marijom i učiteljicom engleskog jezika Ines uvježbali pjevanje tradicionalne engleske božićne pjesme „O Holy Night“.

Osim pjesmom, učenici i učiteljica Ines dali su svoj mali doprinos ovom velikom projektu izradom prigodnog plakata. Upravo taj plakat osvojio je 1. mjesto na božićnom natječaju nakladničke kuće Alfa, Christmas challenge. Paket s prigodnim poklonima dobro nam je došao.

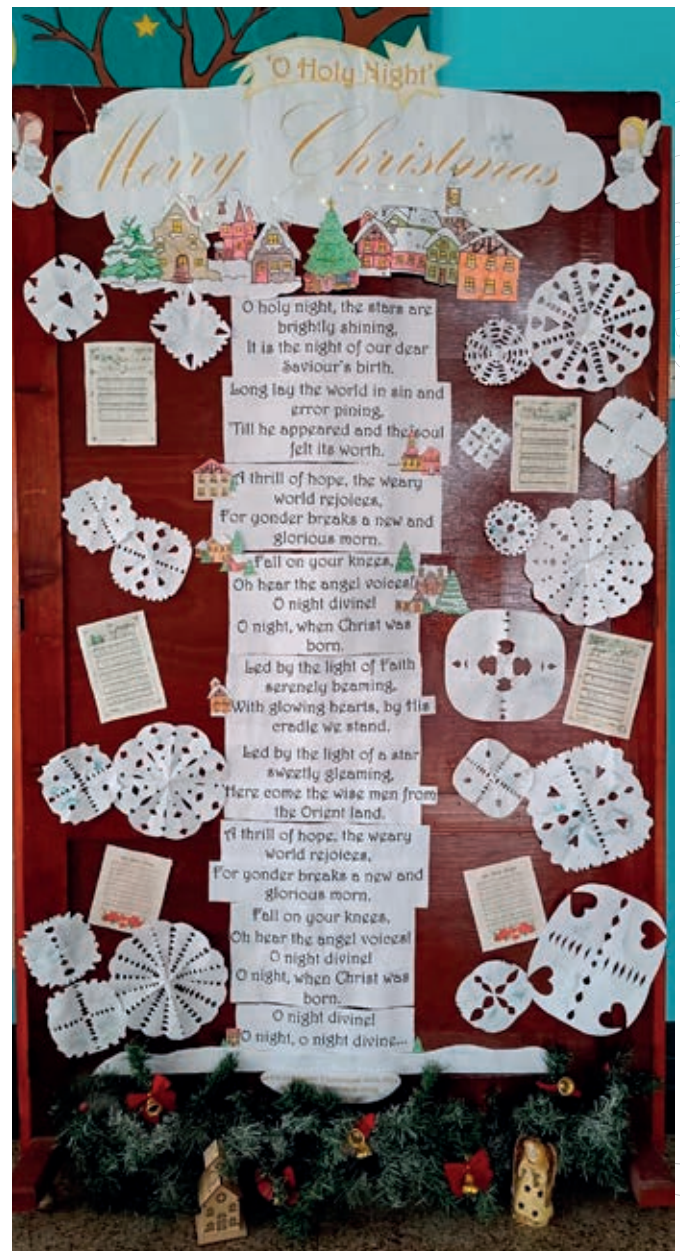
Svima nam je ovaj projekt donio toliko željeni mir tijekom božićnih blagdana, a ova je nagrada svima koji su u njemu sudjelovali i uživali.

Okno

Va moji hiši
man eno okno.
Kroz njega glejan va šumu
i koko pada daš.
En dan je belo nekaj tako lipu
da son se razveseljila ko nigdar.
Venih je bela lipa duga.
Drugi dan je več ni belo.
Bela son žalosna.
Mati me stisnila
i povedala koko va životi ema i
lepjih stvari od duge.

Doris Crnković, 4. r.
mentorica: *Dijana Arbanas*

Od Hortus Diabolicusa do Processus Montanusa

Šestu godinu zaredom delnička Gradska knjižnica Janet Majnarich bila je domaćin završnice literarnog i fotonatječaja Processus Montanus.

Riječ je o natječaju koji u povodu obilježavanja Dana Gorskog kotara, uz delničku knjižnicu, organiziraju Srednja škola Delnice i Grad Delnice, a namijenjen je učenicima srednjih i osnovnih škola Primorsko-goranske županije.

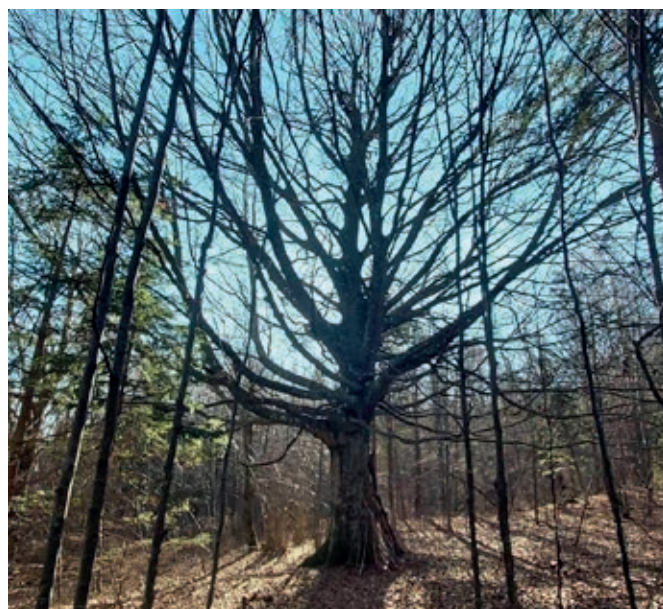
Cilj je kroz literarno, likovno i fotostvaralaštvo bolje upoznati i zavoljeti goranski kraj.

Ravnateljica Gradske knjižnice Indira Rački Joskić posebno je naglasila da su za ovo jedinstvo zaslužni svi goranski prosvjetari, učitelji i nastavnici goranskih škola, mentori učenika, koji su pokazali da su u obilježavanju ovoga značajnoga datuma pravi i jedini primjer svima ostalima, dokazavši da svoj posao rade s puno ljubavi i entuzijazma, a baš zahvaljujući tome pobjednica ovog lijepog druženja svakako je okupljena goranska mladost u jedinstvu nastojanja da se voli, njeguje i čuva zavičaj(no).

Nagrade vezane uz obilježavanje 245. rođendana Gorskog kotara podijeljene su u nekoliko kategorija. Kod literarnih radova u uzrastu razredne nastave najuspješnija je bila naša učenica 4. r. Tia Šutej (mentorica Arbanas). U uzrastu predmetne nastave učenica 8.r., Paula Rački (mentorica Šepac), svojim literarnim radom dijeli 2. mjesto s učenicom Martom Jurković iz Skrada.

U natjecanju za najbolju fotografiju u uzrastu razredne nastave najbolja je opet bila Tia Šutej (mentorica Arbanas), a u predmetnoj nastavi 1. su mjesto podijelili Nino Malnar iz Gerova i naša učenica 8. r. Lorena Kovačić, dok je 3. mjesto zauzela naša Paula Rački, učenica 8. r. (mentorica Šepac).

Vjerujemo da će 7. studeni zaživjeti kao rođendan Gorskog kotara kojega je, još 1778. g., imenovala carica Marija Terezija.

LiDraNo 2024.

Naši su učenici, Andrija Štajduhar i Lucija Injić, sudjelovali na međuopćinskom natjecanju LiDraNo 2024. svojim literarnim radovima na standardnom hrvatskom jeziku i zavičajnom govoru, pod mentorstvom učiteljice Šepac. Tročlano prosudbeno povjerenstvo izabralo je dva literarna rada Andrije Štajduhara (od ukupno 18 pristiglih radova s područja Gorskog kotara) za daljnje natjecanje na županijskoj razini LiDraNa.

Moje Moravice

Moje Moravice nimaju fanj lidiji,
ni unih mahanih,
ni unih malo većih,
ni mladih,
ni starih.

I još te pole stari dobro
razdela.

Al nič zato - tako je to prnas!

Kan got poglejaš
vavik negdo nekaj dela,
al ni eno delo bez hajke ne
projde.

Andrija Štajduhar, 8. r.

**mentorica:
Jasna Šepac, prof.**

58. Tjedan kajkavske kulture u Krapini

„...kaj nije samo riječ već povijest, tradicija i baština“

U Krapini su početkom rujna održani 58. Dani kajkavske kulture. Društvo za kajkavsko kulturno stvaralaštvo organiziralo je izložbu dječjih likovnih radova pristiglih iz 115 škola kajkavskog govornog područja; od Gorskog kotara do zapadne Slavonije. Od 700 pristiglih radova odabrati 272 za izložbu bio je težak posao. Našu je školu likovnim radom predstavio David Burić (mentorica Dijana Arbanas), a naš zavičajni govor na Dječjem recitalu kajkavske poezije predstavile su Lucija Injić i Paula Rački (mentorica Jasna Šepac) jer, kako su naglasili domaćini: „...kaj nije samo riječ već povijest, tradicija i baština.“

Očuvanje i zaštita mora i oceana

S ciljem osvještavanja šire društvene zajednice o utjecaju klimatskih promjena u kombinaciji s drugim pogubnim ljudskim aktivnostima na Jadransko more i vode općenito, a u kontekstu UN-ovog desetljeća oceanske znanosti za održivi razvoj 2021. - 2030. (oceansko desetljeće), te EU misije „Restore our Ocean and Waters“ (Obnovimo naše oceane i vode) koja ima za cilj zaštititi i obnoviti zdravlje naših oceana i voda kroz različite aktivnosti (istraživanje i inovacije, angažman građana i opismenjavanja na temu oceana); pod pokroviteljstvom Instituta Ruđer Bošković, Zavoda za istraživanje mora i okoliša, Zagreb i Zaklade Adris, a u suradnji s internetskim portalom Hrvatski Glas Berlin, Maticom hrvatskom za Ruhrsko područje, Hrvatskom maticom iseljenika na raspisani natječaj pristiglo je preko 1200 likovnih radova.

Između svih tih radova učenik 4. r. Dominik Možnik, pod mentorstvom Dijane Arbanas, osvojio je 3. mjesto, a svi učenici koji su sudjelovali dobili su zahvalnice.

54. Dani kajkavske riječi u Zlataru

Dani kajkavske riječi u Zlataru održavaju se već 54. put te su i ove godine nagrađeni likovni i literarni radovi naših učenika.

Na likovni natječaj pristiglo je 854 rada iz 42 osnovne škole kajkavskog govornog područja te je stručno povjerenstvo za izložbu izabralo 111 radova 107 autora, među njima i naših učenika 3. r.; Dominika Možnika i Adriana Injića, (mentorica Arbanas). Nagrađeni literarni rad je pjesma Lucije Injić, učenice 8.r., (mentorica Šepac).

Na mladima govor o (p)staje

Na literarni natječaj *Na mladima govor o (p)staje*, koji je raspisala OŠ Draganići kao jednu od aktivnosti istoimenog projekta, pristigla su 104 literarna rada u četiri kategorije.

Učenica 4. r. Tia Šutej napisala je na našem brodmoravičkom dijalektu prozu *Želodac za Vezem* te njime osvojila 2. mjesto u kategoriji proznih radova (mentorica Dijana Arbanas).

Naši običaji za Uskrs tako su objašnjeni i na natječaju o ljepotama hrvatskog jezika.

Melitino proljeće

Završetak likovno-literarnog natječaja *Melitino proljeće*, koji je raspisala Osnovna škola Oroslavje uz pokroviteljstvo Ministarstva znanosti i obrazovanja, Krapinsko-zagorske županije i Grada Oroslavja, donio je našoj učenici Tiji Šutej (mentorica D. Arbanas) 3. mjesto, a njen je likovni uradak tiskan na platnenoj vrećici te joj tako ostaje kao trajan podsjetnik na Melitino proljeće.

Pozdrav vrtiću

Tako se još jedna generacija oprostila od svoga vrtića i zahvalila na lijepim uspomenama.

14. 5. 2024. g., održana je posebna priredba budućih prvšačića. Pod mentorstvom svoje odgojiteljice Željke Podnar pokazali su kroz pjesmu, ples i recitacije što su sve naučili i koliko su spremni za novo poglavlje u svome životu - školu. Priredba je bila dobro posjećena, oduševljenja nije nedostajalo. Članovi obitelji su tijekom priredbe imali mogućnost vidjeti i fotoalbum vrtića koji je napravila odgojiteljica, a u kojemu je prikazano odrastanje u vrtiću uz brojne dogodovštine. Tijekom priredbe pripremljeno je i posebno iznenađenje za sve mame povodom Majčinog dana. Tako se još jedna generacija oprostila od svoga vrtića i zahvalila na lijepim uspomenama.

DAN ŠKOLE

Školske 2023./2024. g. proslavili smo 206 godina organiziranog školstva u Brod Moravicama. Tim povodom smo Dan škole proslavili sportskim igrama, izletom i svečanom priredbom, u nadi, da ćemo zajedno proslaviti još puno školskih obljetnica...

